

Posamezne številke:
Navadne Din 1.—
ob nedeljah Din 2.—

„TABOR“ izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
datumom naslednjega dne ter slane
mesečno po ceni D 18.—, za ino-
cemstvo D 20.—, dostavljeno na dom
D 19.—, na izkaznice D 19.—,
inzerati po dogovoru.

Naroča se pri upravi „TABORA“
MARIBOR, Jurčičeva ulica številka 4.

Poštnina plačana v gotov.

Današnje številke 1 Din

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din 1.—
ob nedeljah Din 2.—

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 276.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, desno. Tele-
fon št. 24. — SHS poštnoštečkovni
račun št. 11787.

Na naročila brez denarja se ne
ozira. — Rokopisi se ne vračajo.

Naslov:

Maribor, torek 15. aprila 1924.

Leto: V. — Številka: 87.

Tit. Knjižnica liceja
Ljubljana

Kriza v znamenju stagnacije.

Radičevci pojdejo h kralju.

Opozicija še vedno upa, da dobi vladno v roke. — V vladnih krogih računajo z razpustom skupščine.

BEOGRAD, 14. apr. V politični krizi je situacija v znamenju čakanja nadaljnjih dogodkov. Danes ni bilo nobenih avdijskih politikov na dvoru. Za danes dopoldne pričakovano vabilo voditelja opozicije g. Davidovića v avdienco do ene popoldne še ni prišlo. Opozicija je mnenja, da se skupščina ne sme razpustiti, ker razpolaga s kompaktno večino. Splošno vlada utis, da se bo rešitev krize deli časa zavlekla. V vladnih krogih se mnenja, da bo zmagal Pašić s svojimi stali-

šcem glede razpusta skupščine, v opozicijskih krogih pa še vedno upajo, da bo opozicijski blok poverjen s sestavo vlade.

BEOGRAD, 14. aprila. Današnja „Pravda“ javlja, da se danes prično posvetovanja krone s šefi opozicijskega bloka. V tem slučaju gredo tudi zastopniki Radičevskega kluba h kralju, da ovržejo trditve radikalov, da Radičeva stranka ne priznava kralja in države.

Plebiscit na Grškem.

70% glasov za republiko.

Veliko razburjenje v Atenah. — Obsedno stanje skoro nad celo državo.

ATENE, 14. aprila. V noči od sobote na nedeljo je bilo nad večjim delom države, vključno Atene, proglašeno obsedno stanje. Včeraj se je vršil plebiscit. Razburjenje v celi državi je veliko. Rojalisti nastopajo s fanatizmom, ki ga ni bilo zaznamovati izza vrnitve kralja Konstantina. Rojalistični voditelji so republikanske voditelje javno na ulici imenovali morilce. Več ministrov je izjavilo novinarjem, da je uspeh republikancev siguran.

ATENE, 14. aprila. Tekom današnjega dneva je nudilo mesto slike vojnega

stanja. Vsi lokali so bili zaprti, po ulicah so patrolirali oddelki vojaštva. Oboroženi avtomobili so vozili skozi mesto, ostali promet je bil prepovedan, razun s policijskim dovoljenjem. Do tretje ure popoldne se je vršilo glasovanje brez incidentov. Po splošnem prepričanju bodo zmagali republikanci.

ATENE, 14. aprila. Po vesteh o plebiscitu, ki so dosepele do polnoči, je soditi, da so dobili republikanci 70% večine. — Mesto je svečano razsvetljeno. Do kakih incidentov ni prišlo.

Vode ne naraščajo več.

V notranosti Srbije še vedno veliki nalivi.

BEOGRAD, 14. apr. Sava in Donava sta pričeli včeraj, kakor se je pričakovalo, stagnirati. V zadnjih 24 urah je narasla voda samo še za 3 cm. Stanje vode pri Beogradu znaša 6.42 m. Iz no-

tranjosti še prihajajo poročila o velikih deževnih nalivih. Večjih nesreč ni nikjer zaznamovati. Sanacijska kacija v Zemunu ugodno napreduje.

TOMLJENOVIC SE PRIKLJUČIL DAVIDOVIĆU.

ZAGREB, 14. aprila. Neodvisna narodna organizacija (pristaši bivšega bana Tomljenovića) je v svoji včerajšnji seji sklenila, da pristopi k Davidovićevi skupini.

tekmovati z ostalimi narodi v kulturni politiki. Obsojal je tedajno nenapredno starokopitnost, ki bi nas privedla k propasti. Šafařík je že tisti čas tožil o praskem malomešanstvu, a od mladih je vzdihoval Halek: „Bog, le tega mi ne daj, da se povsadanjam.“ Od tega časa so se razmere izboljšale, vendar pa je zlasti v naši državi potrebno, da se inteligenca vzgaja za svetovno politiko. To bo prava kulturna politika, kakršna spada v razdobje, ko prestopamo iz ene zgodovinske dobe v drugo. Prava demokracija nima pred sabo le političnih in kulturnih problemov, ampak tudi probleme duhovne kulture sploh. Brez uravnosti volitev in državljanov demokracija ni mogoča.

Vaš govornik se je dotaknil raznih afer. Vlada jih zatira odločno in brezobzirno. Obžalujem, da jih del novinstva izrablja v strankarske namene. Ne tolažim se s tem, da imajo take afere tudi drugod in da so dedščina vojne.

Pravijo, da je omladina že sama na sebi radikalnejša od starejše generacije. O tem bi nekoliko dvomil, toda treba bi bilo podvreči problem daljši analizi. Trdim le toliko, da dijak danes ne more

NOGOMETNE TEKME.

ZAGREB, 14. apr. Včerajšnje nogometne tekme: Gradjanski—Derby 3:1, Gradjanski—Victoria 4:0. Hazena: Hašk—Vesna 5:5.

BEOGRAD, 14. aprila. Včerajšnje tekme: Oxford—Jugoslavija 2:1 v korist Angležem.

imeti tiste politične vloge, ki jo je imel v prejšnjih časih, ko v politiki še niso odločevale širše mase kot odločujoče dandanašnji. V dobi absolutizma je nekoliko sto navdušenih omladincev lahko demonstriralo in posegalo v razvoj celo revolucionarno. V moderni demokraciji pa dijaštvo nima več take vloge. Zlasti je nima po svetovni vojni. Zaradi tega naglašam zopet in zopet, da se mora naš inteligent oprijeti kar najbolj znanstvenih metod v politiki in da se mora temeljito pripravljati za podrobno in velikopotezno politično delo.

Z razvojem demokracije in njenim razširjenjem in poglobljenjem je nujno nastala kriza inteligence, zato je treba tudi popolnoma prevesti duha narodne vzgoje. Prejšnji režim je našo inteligenco demoraliziral. Kmet in delavec nista bila naravnost prizadeta in sta si ohranila znatno značajnost in samostojnost, ki še dobiva na vrednosti vsled njune težnje po izobrazbi in politični svobodi. Naša inteligenca ima tu svoj poseben velik in težak problem. Naše dijaštvo je glavni del bodoče inteligence, je že danes inteligenca, zato mu pravim: mislite, mislite in zopet mislite!

Omladina in politika.

Predsednik Masaryk o političnih nalogah dijaštva.

Dne 10. tm. je predsednik ČSL republike Masaryk priredil čajanko na čast dijaštvu čeških in slovaških visokih šol. Ob tej priliki je veliki narodni voditelj in filozof izpregovoril nekaj lepih besedi o omladini in politiki. Iz njegovega govora povzamemo: Zasledujem vaše življenje in rad slišim vaše želje. Mnoge upravičene zahteve še niso izpolnjene, toda delalo se je v republiki veliko več nego pod starim režimom. Večkrat dobivam iz vaših vrst vprašanja: kako naj se dijaštvo udeležuje politično. Odgovorjam: Dijak študira, pripravlja se za svoj poklic in za življenje. Če pa zahtevam studij, ne zahtevam ekostenele učenosti. Zahtevam, da se dijak kar najbolj izobrazi za svoj poklic, toda nič manj ne sme zanemarjati splošne izobrazbe. Želim si, da bi vsak bil izobražen filozofsko, t. j. da bi se ustalil osebnost, značaj. Ne pozabljam zlasti na pomen umetnostne izobrazbe, prav posebno še literarne.

Politično si predstavljam vaše delo v posameznih strankah. Volilec ste in že zaradi tega se morate orientirati po političnih strankah. Toda vi morate tudi politiko študirati, znanstveno proučevati. Znanost pa pomeni predvsem metodo, način pravičnega mišljenja.

Politika ni zgolj poznavanje državne uprave in javne uprave sploh, dasiravno ima administracija v demokraciji velik pomen. Politična izobrazba znači studij moderne države, parlamentarizma in uprave vseh panog. Vrhu tega je politika v ožjem smislu problem vodstva, voditeljev. Treba je znati in ugibati, kaj država in narod v evropskem zgodovinskem razvoju pomenita, kakšno mesto imata v zgodovini in svetovni situaciji, kam gre njun in svetovni razvoj. Kdor hoče biti politično izobražen, se mora pečati z zgodovino znanstveno in filozofsko. On mora opazovati, kaj se godi doma in na tujem; znati mora analizirati posamezne družabne in historične sile in njih pomen kolikor mogoče točno opredeliti. Doslej je veliko večino ljudi vodila sugestija tega, kar so o politiki slišali ali brali, zato je bila politika deduktivna namesto induktivna, politika gesel, zamenjava idealnih smotrov z utopičnimi fantazijami. Politika pa koncem koncev ni teoriziranje marveč delovanje, odločevanje.

Pri nas se že delj časa pripravamo o naši revoluciji in revoluciji med vojno. Mene pri tem najbolj zanima, da je ne samo pri nas, ampak tudi v vseh drugih deželah le poznano število ljudi razumelo in vsaj v splošnem točno opredeljevalo svetovno situacijo med vojno.

Podobno je tudi danes. Misleči historik in politik mora tudi zdaj razumeti bistvo in obseg ogromne svetovne revolucije, ki se je začela l. 1914 s svetovno vojno in ki je ustvarila toliko republik in uničila absolutistične države. Vsak, kdor se resno peča s politiko, sploh vsak inteligent mora dospeti tako daleč, da razume vsaj v glavnih obrisih današnjo svetovno situacijo in da ve, kako je naše osvobodjenje zavozljano z njo. Potrebno je tedaj poznavanje svetovne politike.

Palarky je približno pred 100 leti opozorjal na že takrat nastopajočo svetovno centralizacijo, kakor je on to imenoval, v kateri bo naš narod moral

Dr. STRESEMAN POJDE V PARIZ.

BERLIN, 13. aprila. Državna vlada je sklenila, pospešiti študiranje poročila strokovnjakov. Skoro gotovo je, da pojde že v torek nemška delegacija v Pariz z dr. Stresemannom na čelu.

PO PROCESU V KIJEVU.

MOSKVA, 14. aprila. (Rus. Tel. Ag.) Izvršitev obsodbe v kijevskem procesu je bila odložena, ker je najvišje sodišče zahtevalo predložitev aktov.

MOSKVA, 14. aprila. Ruska Tel. Ag. javlja iz Kijeva, da so obsojenci v kijevskem procesu podali v kijevskih listih izjavo, v kateri se pritožujejo nad pretrdo obsodbo, vendar odklanjajo vmešavanje tujih močev v notranje zadeve republike ter pričakujejo rešitev svoje usode od višje republikanske instance.

STRAŠNE EKSPLOZIJ V MORAVSKO OSTRAVI.

MORAVSKA OSTRAVA, 13. aprila. (Presburo). Po včerajšnji eksploziji v Gabrijelskem rovu v Karvinu, so se v 29. rovu nabrali novi razstrelilni plini, ki so danes ob 14. uri 20 minut eksplodirali. Druga eksplozija v 1. rovu je uničila železno konstrukcijo stolpa za vzdiganje in povzročila požar, ki je močno poškodoval sosedna poslopja, skladišča strojev in stanovanjske hiše. Vsled zračnega pritiska so v veliki razdalji popokale vse šipe. Človeških žrtev ni bilo, le drobci razbitih šip so ranili 6 oseb.

Nesreča pri podzemski železnici.

PARIZ, 13. aprila. (Havas). Listi poročajo iz Barcelone, da se je udrla streha tamkajšnje podzemeljske železnice. Pri tem je bilo 7 oseb ubitih, 37 pa težko ranjenih.

Informacije o položaju cerkve v Rusiji.

MOSKVA, 14. aprila. (Rus. tel. ag.) V najbližjem času se bo podala delegacija sinoda v Nemčijo, Francijo in Anglijo, da informira evropsko javnost o položaju cerkve v Sovjetski republiki.

Proti ukinitvi francoskih šol v Turčiji.

CARIGRAD, 14. aprila. (Havas). Nadkomisar je dvignil protest zoper ukinjenje 36 francoskih šol, ker to krši določbe lausanske pogodbe.

Amerikanci nočejo Japoncev.

PARIZ, 13. aprila. Listi javljajo iz Washingtona, da je ameriški senat kljub protestu japonske vlade sprejel naseljeniški zakon z določilom, da so japonski priseljenci izključeni.

Dementi o rumunsko-japonski zvezi.

TOKIO, 13. aprila. (Reuter). Odločno se zanikajo vesti o zvezni pogodbi med Japonsko in Rumunijo oziroma Japonsko in Francijo.

Za obnovitev ruskega kredita v Angliji.

LONDON, 13. aprila. Ministrski predsednik je dobil spomenico od voditeljev londonskih bankirjev, v kateri predlagajo sredstva za obnovitev ruskega kredita v Veliki Britaniji.

Borza.

Curih, 14. aprila (Sklepni tečaj). Pariz 34.45; Beograd 7.10; London 24.70; Praga 16.90; Italija 25.32; New-York 570; Dunaj 0.00805.

Zagreb, 14. aprila. (Sklepni tečaj). Pariz 485.50—490.50; Švica 14.175 do 14.275; London 350.25—353.50; Dunaj 0.1132—0.1152; Praga 239.75—242.75; Italija 357.75—360.75; New-York 80.35 do 81.35.

Beograd, 14. aprila (Sklepni tečaj). Pariz 484—485; Švica 14.20—14.1/2; London 351.50—351.25; Dunaj 0.1142 do 0.1141; Praga 240.50 do 242.25; Italija 359 1/10—359; New-York 80.85 do 80.95; Budimpešta 0.11—0.125.

Politične vesti.

* Vlada formalno podala ostavko. Kot logični nadaljni korak v razčiščenju položaja v smeri novih volitev je vlada v soboto podala ostavko. V posebnem komuniqueju, ki ga je izdala, povdarja, da je to storila v nameri in želji, da s svoje strani stori vse, kar bi pripomoglo, da se razčisti položaj, ki je nastal s tem, da so nekatere skupine in poslanci brez odobrenja volitev izpremenili svoj program, na katerem so bili izvoljeni. Ta neparlamentarni pojav se na razčistiti samo z novimi volitvami. Z odgoditvijo skupščine je dana možnost, da se ustvari nov položaj in se najde pravilna rešitev. Ostavka vlade je le formalen korak, kateremu ima slediti poveritev sedanje koalicijske vlade z volilnim mandatom. Opozicija je skrajno razburjena, ker vidi, da je izgubila situacijo iz rok.

* Radičeva konferenca narodnih manjšin. Politično poverljivost g. Radiča najbolje dokazuje najnovejša vest, da je Radič napravil načrt za sklicanje konference zastopnikov narodnih manjšin, na kateri bi on zastopal — Hrvate. Hrvati — narodna manjšina! Hrvati, ki so po zakonih in dejanski enakopravni državljani in del državnega naroda jugoslovenskega, ti Hrvati naj radi nove Radičeve ideologije naenkrat igrajo ulogo — narodne manjšine. Ali bodo Hrvati mirno prenesli to težko ponižanje in žalitev? Sinovi onega plemena, ki so toliko pretrpeli v borbi z bivšo Avstro-Ogrsko za zgradnjo današnje države? Kaj poreko zlasti tisoči in tisoči onih Hrvatov — dobrovoljcev, ki so se borili v Srbiji, pri Solunu, v Rumuniji in v Rusiji za idejo naše nacionalne države? Načrt g. Radiča, da predstavi svetu Hrvatov kot tlačeno narodno manjšino v državi, je sedaj že četrti udarec v ledja Radičevcem, ki so prišli v Beograd, da pozitivno sodelujejo na upravi države.

* Slovensko republikansko stranko kmetov in delavcev snuje g. Prepeluh, bivši socialni demokrat, sedaj izdajatelj »Avtonomista«. Razposlal je po celi Sloveniji pisma, v katerih poziva »somišljenike«, naj osnujejo krajevne organizacije stranke. »Slovenec« zavrača Prepeluha, češ da je njegova (SLS) stranka bolj republikanska nego Prepeluhova in vpraša Prepeluha, kako misli republiko v sedanjih razmerah upeljati — brez krvi.

* O beneških Slovencih so prva poročila o volitvah vedela povedati, da ni bil v beneški Sloveniji oddan noben glas za jugoslovensko kandidatsko listo. Temu nasproti ugotavljajo novejša poročila, da je bilo oddanih v videmski provinci (torej med beneškimi Slovenci) 160 glasov za narodno listo.

* Tudi demisija. Vodja džemijetskega kluba Ferad beg Ali Draga je podal ostavko. Vendar bo klub zahteval, da ostane na mestu. — »Pravda« poroča, da je predsednik skupščine Ljuba Jovanovič svojo demisijo umaknil.

Branko Radičević in njegova doba.

(Predaval B. Borko na Brankovem večeru v Mariboru dne 6. aprila).

(Dalje.)

Vojvodina je vrhu tega nudila tudi dovolj ekonomskih pogojev za bogotnejši procvet kulture. Na rodovitni zemlji se je začelo širiti blagostanje; dežela je bila varna in mirna; kmalu je poljedelska nadprodukcijska pokazala svoje ugodne posledice. Mesta so rasla, splošna omika se je napredovala, število inteligence se je večalo. S prebujeno narodno iniciativno so tekmovali vplivi sosednih narodov. Veseli temperament prebivalstva si je mogel dati duška. Omladina ni sprejemala zgolj umskih idealov svojega časa, ampak tudi nje razigrano čustvenost, ki je hotela uživati in izpiti do dna zvrhane čaše veselja, prostosti in ljubezni. Svetobolje, ta podlessek romantike, ki je cvetel v njeni zgodnji pomladi in pozni jeseni, je pač poganjalo v kulturno bolj rafinirani sredini, tu — v bukolionem in idiličnem kraju — je bilo še preveč prvotne pristnosti, preveč prirodne neposrednosti, da bi resno skatila vedrina mladih src in duhov. Byro-

Dnevna kronika.

— Poziv h glavnim naborom češkoslovaških državljanov v Sloveniji in Prekmurju: Dne 23. in 24. aprila tl. se — vsakokrat ob 9. uri dop. — vrše glavni redni nabori letnikov 1902, 1903 in 1904 v prostorih konzulata Češkoslovaške republike v Ljubljani, Breg št. 8, I. nad. in sicer: Dne 23. aprila tl. za vse češkoslovaške državljane rojene v letih 1902, 1903 in 1904, prebivajoče v Ljubljani oziroma v najbližji okolici in dne 24. aprila 1924 za vse naborom obvezne letnike, stanujoče izven Ljubljane. Vsak naborom obvezni se mora izkazati z rednim potnim listom ali pa domovnico ter prinesiti s seboj 40 D kot pristojbino za zdravniški pregled. Naborom se imajo odzvati tudi vsi oni letniki 1898—1901, ki dosedaj svoji naborni obveznosti iz kateregakoli vzroka niso zadostili. Zoper vsakega, ki ne izpolni svoje naborne dolžnosti, se bode kazensko postopalo v smislu brambnega zakona.

— Prva avdijska starokatoliškega škofa v Beogradu. Te dni se mudi v Beogradu prvi jugoslovanski starokatoliški škof g. Marko Kaludjer. Posetil je ministra prosvete g. Sv. Pribičevića in ministra ver dr. Janjića. Te dni bo sprejet od kralja ter bo pri tej priliki v prisotnosti ministra ver položil prisego.

— Evharistični kongres v Osijeku. V Osijeku so se pričele priprave za evharistični kongres, ki bi se imel v doglednem času vršiti.

— Hercegovska polja pod vodo. Strahovite poplave v južnih delih naše države so zajele tudi rodovitna hercegovska polja. So to tri največja, glavna žitnica Hercegovine: Popovo polje, Drinovsko polje in Mostarsko Blato. Zemlja je tako premočena od deževja in poplave, da letos sploh ne bo mogoče ničesar več nasejati. Za gorato in siromašno Hercegovino je to hud udarec. Vlada bo morala že sedaj misliti na prehrano teh krajev.

— Radiotelegrafija v Vojvodini. Zadnje nedelje je bil v Vel. Bečkereku provizorično postavljen radioaparat za sprejemanje vesti na tovarni olja. Posel pa je precej težko napredoval, ker ni bilo kvalificiranih delavcev. Prisotni novinarji in ostala gospoda je poslušala koncert, ki je bil prirejen v Berlinu.

— 104 zločine ima na vesti nedavno ujeti hajduk Stanoja iz Oraoviče, ki se te dni zagovarja pred sodiščem v Požarevcu. Obtožnica naštevava vsega 104 požige, uboje, umore, roparske napade in druga nasilja, ki jih je izvršil od leta 1915 do lani, ko so ga zaprli. Državni pravdnik zahteva smrtno obsodbo.

— Neznano kam izginil. Dne 5. tm. se je odstranil od svojih starišev iz Graza 16-letni dijak Herald Frizberg, srednje postave, podolgovatega obraza, obleden v usnjate hlače do kolen, stajerski suknjič, črne nogavice in črne čevlje ter se ni več vrnil. Sumi se, da je izvršil

nov Childe. Harold (Čajld H.) je vzbudil le daljina, oslabljene odmeve, ki so lahko, komaj slišno zatrepali tudi na liri najznačilnejšega pesnika te sredine Branka Radičevića, ki pa so se kaj naglo izgubili v prirodni neposrednosti, kakor že izgube vzdihljaji večerne sape med pomladanskim listjem in cvetjem. Mlada, vesela mladost je vodila orkester sodobnega srbskega nacionalizma. Ta Periklejeva doba pa je objela v glavnem le prečanske Srbe, zakaj v kneževini je — kakor smo že omenili — državna in dinastična potreba prevladovala nad kulturno.

Simbol tega razpoloženja, zvesti sin svojega časa, list svoje gore je bil Branko Radičević. Umril je zgodaj, v letih nezrelih in je mogel dati svojemu narodu samo čisto mladost. A baš ta stvoril čar njegove osebnosti, taga ovija z dionijsko legendo. Ni bil nič drugega ko lirski pesnik, toda njegova mladost, ki si je s pesmijo dajala duška v mladostnem prerobenju južnoslovenske narodne in literarne romantike in ki je s pesmijo na ustih umrla, je v očeh poznejših pokolenj dobila neuničljivo glorio. Zaradi nje ga slavimo. Mladega so ga odpočili bogovi, njega, svojega ljubljence, in Muze so mu položile na glavo venec iz rož in grozdja: venec mladosti in vede.

samomor na ta način, da se je vtopil v Muri. Stariši izplačajo nagrado 1000 D osebi, koja bi vedela kaj natančnega poročati o pogrešanem sinu bodisi o živem ali mrtvem. Poročila je nasloviti na očeta Alojzija Frizberg v Grazu, Kroisbachgasse št. 7, ali pa na policijski komisariat v Mariboru. Ozirati se je na priplavljene mrljice v Muri.

— Neuspela milijonska prevara. V Sarajevu je vzbudila odkrita milijonska prevara ogromno senzacijo. V afero je zapleten mestni podžupan Djurović. Bogat posestnik Mehmed Foča je malo slabe pameti. To je izkoristil Djurović ter ga pregovoril, da sta zamenjala svoji posestvi. Fočino posestvo je vredno več milijonov dinarjev, dočim se ceni vse Djurovićevo premoženje jedva na par tisoč. Prevaro je izvedel s pomočjo nekega davčnega uradnika. Stvar pa je prišla na svetlo in Djurović je moral v luknjo.

— Glavna razprava zoper Čarugo odgojena. Radi tehničnih ovir je razprava zoper Čarugo in tovariše, ki je bila prvotno razpisana za dne 5. maja, odgojena do 12. maja. Povabljenih bo 61 prič. Razprava bo trajala najmanj 3 tedne. Za sliševanje obtožencev bo trajalo 8 dni, priče pa bodo zaslišane v skupinah po 20 oseb na dan. Obsodba bo proglašena še le 1. junija.

— Žena porodila trojčke. Splitska »Nova Doba« je prinesla vest, da je Veronika, žena Marka Šandrića iz Betine rodila 3 otroke v razdobju 3 dni. 30. marca ob 11. po noči je rodila sina, 2. aprila ob 9. uri zjutraj zopet sina, ob 10. uri istega jutra pa je rodila hčerko. Deca je zdrava in popolnoma razvita. Pri porodu je tehtalo prvo dete 3 kg, drugo in tretje po 2,90 kg. Tudi mati je ostala popolnoma zdrava, čeprav je bila v smrtni nevarnosti.

— Vlak povozil čredo ovac. V okolici Zemuna je zagrebški brzovlak povozil pred par dnevi 79 ovac. Pastir, ki je ob železniški progi pasel večjo čredo ovac, je pustil ovce same ter odšel domov. Medtem je privozil vlak. Ovce so se splašale ter begale po železniškem tiru. Na železniškem mostu jih je vlak zajel ter večinoma povozil.

— Od veselja umrla. V Marseillu se je te dni pripetil tragičen slučaj. Žena nekega višjega uradnika je na obrežju pričakovala svojo obitelo, ki se je po daljši odsotnosti vračala iz Amerike. Ko je ugledala svoje otroke, ko so se baš izkrcavali, je nenadoma omahnila in se zgrudila mrtva na tla. Od prevelikega veselja jo je zadela kap.

Spomnite

se pri posebnih prilikah prostovoljne požarne brambe in nje rešilnega oddelka v Mariboru rešilni auto! z darovi za novi rešilni auto!

2. Brankovih 29 let.

Branko Radičević se je rodil 15. marca 1824 v Brodu na Savi. Oče Božidar je bil avstrijski carinski uradnik. Že pri njem nahajamo poteza pesnika, ki so se v sinu Aleksiju ali Branku strnile v izrazito pesniško fiziognomijo. Oče je namreč prevajal v srbsčino Schillerjeve pesmi. Ko so bila Branku 4 leta, je bil oče premeščen v Zemun. Tu je Branko obiskoval nemško in srbsko osnovno šolo. Nemščine se je naučil dobro, tako da je v zgodnjih letih spisal celo nekaj nemških pesmi. Ta moment je važen, ker je lahko Branko že zgodaj brskal v očetovi knjižnici in se seznanil s Schillerjem, Goethejem, Heinejem, Uhlandom in drugimi nemškimi pesniki, ki so vplivali tudi na slovanske literature. Od l. 1835 do 1841 je Branko obiskoval gimnazijo v Sremskih Karlovcih. Ta leta so bila velikega pomena za razvoj njegove pesniške osebnosti. V Sremskih Karlovcih je bil sedež srbske patrijaršije. Tu je bila osnovana prva srbska gimnazija. Od tod se je dirigirala borba za avtonomijo Vojvodine, tu je bila centralna točka osvobodilnega gibanja l. 1848. V provincijalnem mestecu, ki je bilo v Brankovih časih napol vas, se je razmahovalo neskrbno dijaško življenje, ki ga je ovekovečil Branko v svojem »Djačkem rastanku«. Mestece, s patrijarhalno

JDS.

Demokratski družabni večer v Celju, ki se je vršil v soboto 12. tm. v veliki dvorani celjskega Narod. doma, je uspel nad vse pričakovanje sijajno. Prostorji so bili nabito polni. razpoloženje je ves večer neprisluseno in iskreno prijateljsko. Med pestro sliko številnih demokratskih rodbin si lahko opazil razum starih borec za napredno in demokratsko idejo mnogo novih strankinih pristašev. Pevske točke gg. Zormana, Janka in Reša, komični nastopi gg. Pfeiferja, Rakuše in Perca ter Celjski orkester so prav lepo in zelo srečno povzdignili animiranost večera. Požrtvovalne narodne dame so postregle z dobrim prigrizkom, vinska klet pod spretno roko g. ravnatelja Lesničarja pa je nudila najboljšo kapljico. Slišala se je le ena želja: da bi se sliči prijateljski večeri še večkrat vršili.

Zaupni sestanek JDS v Prevaljah se je vršil 13. tm. dop. v prostorih g. Rožmana ob lepi udeležbi zaupnikov. Poročilo o politični situaciji je podal g. dr. Boštjančič iz Maribora. Da se strankino delo tudi v Prevaljah in okraju poglubi, se je ustanovila organizacija stranke.

V Mežici se je vršil popoldne zaupni sestanek pri g. Stoparju. Tudi tam so naši somišljeniki se pripravljajo na novo delo in se izvrši tudi tam v kratkem ustanovitev nove krajevine organizacije, ker je bil velik del pristašev večeraj zadržan radi nastopa gasilnega društva. Kmalu po veliki noči se vrši nov zaupni sestanek v Mežici.

Celjske vesti.

Seja celjskega občinskega sveta se vrši v sredo 16. tm. ob pol 19. uri z običajnimi poročili iz posameznih odsekov.

Občni zbor Trgovskega gremija za okoliš okrajnega glavarstva Celje, ki se je vršil dne 10. tm. v celjskem Narod. domu, je bil od delegatov dobro obiskan. Zborovanja sta se udeležila tudi tajnik Mohorčič iz Ljubljane, ki je tudi predaval o celi vrsti aktualnih trgovskih vprašanj in obrt-zadružni nadzor. Zložnik iz Celja. Koncem poslovnega leta je štela zadruga 814 gremijalnih članov, 137 pomočnikov in 173 vajencev. Gremijalne naklade za leto 1924 znašajo za branjevece 20 D, za trgovce z največ 3 uslužbenci, incl. živinske in lesne trgovce brez ozira na nameščenice 40 D in za vse druge trgovce 80 D. Gremijalne pristojbine se povisajo vpisnina za vajence od 10 na 25 D, oproščina od 25 na 50 D in inkorporacijske pristojbine za večja podjetja 2000 D, za manjša 1000 D. Inozemci in podjetja z nadpolovičnimi tujim kapitalom plačajo trojni znesek. Ker je gremij razširil svoj delokrog tudi na okraj Laško in Rogatec, so se pravila primerno izpremenila ter se je povisalo število članov načelstva in dele-

sredino, s planino, Donavo, vinogradi, s krčmami, kjer so se tolikokrat oglašale »igarske gajde«, s častiljivo patrijaršijo, kjer so se pojavljali ruskemu Nestorju podobni starci in koder so ob praznikih pritkavali zvonovi in v solnčnih jutrih vabili daleč čez donavske ravni, to mestece je vtisnilo Brankovi liriki regionalno barvo. Najjače je izrazil svojo ozko vez s tem krajem v že omenjenem »Djačkem rastanku«, kjer je podal pejsaž Sremskih Karlovcev in okolice in uprav klasičen opis trgatve v okoliških vinogradih. Iz Karlovcev je odšel l. 1849 v Temešvar, kjer je obiskoval filozofijo.

V Sremskih Karlovcih je Branko postal pesnik. Tu so zabrnele njegove žice, tu se je rodila vsaj v zasnovi večina pesmi, ki jih je potem izdal v posebni zbirki l. 1847.

Ko se je l. 1845 odpravil na Dunaj, je bil med znanci na glasu kot pesnik. Vpisal se je na pravno fakulteto. Na Dunaju je takrat živel dokaj številna južnoslovenska kolonija: zlasti Srbom je bilo to mesto zelo važno. Na Dunaju sta živela in delovala Vuk Karadžić in Gjuro Daničič. Okoli Vuka se je zbiralo kolo mladih in starih, slavnih in neslavnih ljudi. Sem je zašel tudi mladi Srebec, vesel, simpatični lirik Branko Radičević.

(Dalje prih.)

gator. Sprejela se je resolucija za ukinjenje stanovanjskega zakona ter protest proti ukinitvi potrebnega oddelka min. za trgovino in obrt v Ljubljani.

Svinjski sejem v Celju. Zadnja sobota so pripeljali na živinsko sejmišče 112, v sredo 78 prašičev. 7-8 tednov stari prašiči so se prodajali po 250 D, 9 tednov stari po 350-400 D, 14 tednov stari po 400 D, 8 mesecev stari po 1250 D. Kupčija je bila bolj slaba, ker je prišlo vsled pomanjkanja denarja le malo kupcev. Opaža se pa, da se je začel celjski okraj zelo zanimati in pečati s svinjerejo.

Mariborske vesti.

Maribor, 14. aprila 1924.

AKADEMIJA KLUBA DOBROVOLJCEV IN JUGOSLOV.-ČESKOSL. LIGE.

V soboto, dne 11. aprila ob 20. uri se je vršila v veliki dvorani Narodnega doma akademija Kluba dobrovoljcev in Jugoslov.-českoslov. lige ob precejšnji udeležbi mariborskega občinstva. Akademijo je otvorila vojaška godba, ki je pod vodstvom kapelnika Herzoga zaigrala Jenkovo ouverturo »Kosovo«. Nato je dr. Pivko s toplimi besedami pozdravil generalnega konzula češkoslovaške republike g. dr. Otok. Beneša, škofa dr. Karlina, velikega župana dr. Ploja in ostale predstavitelje oblasti. V svojem govoru je naglašal pomembnost Jugoslov.-českoslov. lige za medsebojno zblizanje obeh bratskih narodov. Zatem je moški zbor Glasbene Matice pod vodstvom ravn. Topiča čustveno in dovršeno zapel Prochaskovo »Moravsko narodno«. Fajglava narodna in učinkovita »Stara ljubezen« je izzvala toliko odobravanja, da je moral zbor dati še tretjo pesem. Živahno pozdravljen je nastopil nato g. konzul dr. Otokar Beneš, ki je v zanimivem predavanju očrtal glavne epohe obleganja mesta Verduna po Nemcih v svetovni vojni in je hkratu podal impresije svojega potovanja po teh krajih l. 1919. V svetovni vojni je bilo mesto Verdun s svojimi forti središče najhujših bojov. Levo in desno od Verduna se je Nemcem posrečilo, da so tu tinitami potisnili fronto nazaj; a junaška posadka v Verdunu je odbila vsak, še tako hud napad. Predavanje so spremljale skioptične slike, ki so prikazovale razvaline mesta in njegovo docela opustošeno okolico. Za svoja izvajanja je žel g. konzul dolgotrajno odobravanje. Potem je zaigrala godba Čajkovskega »Andante cantabile«, nakar je g. inž. Fedor Šlajmer v kratkem in jedrnatem govoru podal zgodovino našega dobrovoljskega pokreta. Govoril je o junaštvu naših dobrovoljcev v Dobruški, na Kajmakčalanu in Kosovem polju ter se s toplimi besedami spominjal padlih tovarišev. Omenil je da 60.000 jugoslovanskih dobrovoljcev nikoli ne bo pripustilo, da bi se kedaj razrušilo edinstvo naroda, ki so zanj prelili toliko krvi. H koncu je prosil g. konzula, naj izroči pozdrave jugoslovanskih dobrovoljcev češkim legionarjem, ki so se skupno z njimi borili za svobodo našega naroda. Občinstvo je nagradilo govornika z navdušenim odobravanjem. Oficialni del sporeda je končala godba z Dvořakovo »Slovansko rapsodijo«, kateri je sledila prosta zabava.

APRILSKE ŠALE.

G. vitez pl. Zagorski je pozabil na aprilsko šalo 1. aprila in jo je uprizoril na dan nesrečne številke — 13. aprila. Ta dan nas je torej gospod »vitez« zopet potegnil za nos, kakor nas vleče za nos že celi mesec april s svojim vremenom. Že večkrat je poskušal ustanoviti svojo SNGS (stranka novih gospodarskih spekulantov?), pa se mu je vselej ponesrečilo. Kako je mogel misliti, da se mu posreči baš 13. aprila? Tokrat nas je povabil k »slipi« v Gregorčičevo ulico, bolj »v zatišje«. Bilo nas je celih 11 in vsi smo bili silno »navdušeni« ter smo končno inštalirali gospoda viteza za »predsednika« stranke. Da je bilo bolj nobel, smo govorili skoro samo — nemški! Malo trda nam je šla z nemščino, šlo je pa le! Par »nepoklicanih« gostov so g. vitez nahnulili z besedami: »Marš, vi nimate dostopa, kjer zborujem Jaz! In smo volili! Novi g. predsednik go se

ponosno klanjali na vse strani. Za podpredsednika smo napravili brivca g. Jakeca Logarja s Frankopanske ceste, ker je »lajbfriizer« g. predsednika. Za tajnika smo radi sigurnosti glede dostavljanja pošte napravili poštnega uradnika g. Viktorja Zagorskega, za blagajnika pa magistralnega prezidijalnega slugo g. Klemenčiča. V odboru so zastopniki cele države (tj. Maribora) in celo na Prekmurje, ki sicer o novi zvezdi g. viteza še doslej nič ne ve, nismo pozabili. Pesem »Zagorski zvonovi« je zaključila prvi del slavnosti, drugi del pa se je vršil v »katakombah« pri Dravi, kjer se toči izborna dalmatinsko vino, da tako stranka stori svoje prvo dobro delo — za gospodarsko povzdigo bedne Dalmacije. Zborovanje v katakombah je trajalo precej pozno v noč — seveda v znamenju gospodarske povzdige Dalmacije! — in novi g. predsednik so imeli baš »krasno skovano« govor o velikanski važnosti SNGS za vinorejo, gostilničarstvo itd., ko je vstopil stražnik in zaklical: »Policijska ura! Iz nebes smo padli zopet na trda tla realnosti. In tako je končala slovesna ustanovitev SNGS!

in Koncert Šimenc-Svajger. Če bi g. Šimenc ne bi poznal že od prej, bi nam bil danes gotovo znan po naših listih, ki konstantno poročajo o njegovih uspehih v Ljubljani in drugd. G. Šimenc je razvajan ljubljeneec zagrebske in ljubljanske publike. Pisati o krasoti njegovega glasu in njegovih vrlinah v reklamne namene bi bilo odveč. Manj poznano pa bo v Mariboru gđ. Mimi Svajgerjeva, sestra znanega ljubljanskega Sokola g. Verči Svajgerja. Do zdaj je priredila več koncertov v Ljubljani, Pragi in na Hrvaškem. Hrvaški listi so polni hvale o njej in jo imenujejo sanjarsko virtuosinjo. Nekaj posebnega je njeno igranje velike Lisztove kompozicije »Sv. Frančišek stopajoč po valovih«. Legenda o Sv. Frančišku je klavirsko mojstersko delo par excellence. Saj nam tu glasbeni velikan Fran Liszt slika čudežen pohod sv. Frančiška po valovih — slika nam v tej legendi vse hude boje lastnega življenja z njemu lastno čarobno umetnostjo. Zmagoslovo in varno stopa svetnik po valovih, zmagoslavno ji zvane zadnji akordi. Češki listi pa poročajo o njeni umetnosti: »Z odlično, popolnoma Lisztovsko tehniko nam je podala sliko svoje pianistske ročnosti, obenem pa nas je z razumevanjem in globokim pojmovanjem komponistovih misli naravnost očarala«. Klavirskih koncertov nismo baš mnogo slišali v Mariboru in še ti navadno niso preveč obiskani. Želeli bi bilo, da ta naša mlada, a velika umetnica ne bi nastopila pred praznimi prostori in ne imela materijalne škode še povrh.

in Ljudska univerza. V torek dne 15. tm. nadaljuje akad. slikar g. Fr. Stiplovšek predavanje o moderni umetnosti. Skioptične slike! Začetek ob pol 20. uri (mala kazinska dvorana).

in Uradne ure v študijski knjižnici. Študijska knjižnica ostane čez praznike, tj. od 17. do 21. aprila zaprta. Zadnja izdaja knjig pred prazniki se vrši v sredo 16. aprila med 15. in 18. uro.

in Pojasnilo »Drave«. Odbor narodn. železn. glasbenega društva »Drave« nam piše: V »Taboru« št. 82 z dne 9. aprila t. l. je izšel v rubriki »Narodno gledališče« pod »Pučini-Boheme« članek, v katerem se nahaja sledeči stavek: »Kaj je s harfo? Ali se res lahko uporablja samo v Grajski kleti? Ker je to nekaka zafrakcija našega društva, prosimo ugledni naslov vladno, naj javnosti ozir. dopisniku pojasni, da daje društvo harfo vsakomur na razpolago, kdor za njo zaprosi. Dosedaj se še ni nikomur odrekla, Narodno gledališče pa za njo ni prosilo, toraj zgoraj citirani odstavek nikakor ni na mestu.

in Mariborski kostanji. Pišejo nam: Naš župan ima sicer to koristno in živcem dopadajočo navado, da na utemeljene javne kritike svojega zavoženega mestnega gospodarstva sploh ne reagira. Nenavadno — promptno pa se je oglasil, ko smo ga okrcali radi nestrokovnjškega obsekavanja in s tem uničevanja mestnih kostanjev. Njegov »lajbžurnal« »Volksstimme« je seve previdno obšel županovo trmo in njegov odbijajoči absolutizem in nas hoče delžiti, da smo sploh proti obsekavanju kostanjev, česar se

veda nismo nikdar trdili. To bi lahko župan razbral iz notice, če bi vzel vsaj še enkrat brez absolutistične trme »Tabor« v roke in bi mu ne bilo treba spravljati v javnost poročil, kdo vse mora naš magistrat z vlogami dregati, da ne pušča tako zanemarljivih kostanjev, da že segajo veje naravnost v stanovanja. Lastnik neke nove hiše je moral celo posebej prositi, da mu poredijo kostanj pred hišo, ker sicer z vozom ne more na dvorišče. Visoki gospod na magistratu pa se je drezal: »Kostanj stoji že 30 let, hiša samo eno leto, iz česar sledi, da se kostanju ni treba umakniti hiši«. Klasičen primer vaške trme. Po vsem tem nam postaja tudi verjetno, da je naš župan odklonil plačilo članarine olepševalnemu društvu. Seve, kaj potrebuje Maribor olepševalnega društva, ko ima itak za župana vsevedočega in vsemogočnega gospoda Viktorja Grčarja!

—r.

in Poziv kemikom. Mestni magistrat javlja: Ministrstvo narodnega zdravja v Beogradu zahteva z odlokom z dne 7. marca 1924 št. Pov. Z. br. 24 seznam vseh kemikov (absolviranih in izprašanih) brez ozira na to, ali so v državni ali v privatni službi ali tudi če sploh niso zaposleni. Gospodje kemiki se pozivajo, da v 10 dneh doprinejete v obliki pismene prijave mestnemu fizikatu mariborskem sledeče podatke: Ime in priimek, rojstno leto, rojstni kraj in okraj, (vojno okrožje), kje in kadaj so izvršili šolo, kateri državljanji so, če so si pridobili državljanstvo po preobratu: kateri državljani so bili prej, kje stanujejo, kakšno službo opravljajo, ali so specialisti in v kateri stroki, čim kot vojak, vojne dodelitve in opomba.

in Mestno kopališče. Z ozirom na velikonočne praznike bo kopališče tekoči teden izven sobote do 7. ure zvečer odprto, blagajna pa do 6. ure. V soboto bo kopališče do 5. ure in blagajna do 4. ure odprta.

in Schon wieder zwei Windische! Naši Nemci o vsaki priliki zatrjujejo svojo lojalnost, katere se zlasti skrbasta »Cilijerca« kar cedi. Svojo bojno sekiro so na videz že pokopali, a v mraku in na prostorih, kjer se čutijo varne, jo zopet izkopljejo. Posebno priljubljena jim je Kamnica, kjer se kaj radi zbira in kujejo načrte in naklepe. Ponovno se je že pripetilo, da so bili mirni Slovenci na potu iz Kamnice od vročevrtnih tevtonskih junakov napadeni. Sličen slučaj se je pripetil tudi v nedeljo zvečer. V mraku sta se vračala dva Slovencina mirno domov. Mimo prideta dva Nemca, ki ju brez vsakega povoda začeta izživati čes: »Schon wieder zwei Windische! Eden izmed Nemcev je udaril Slovenca z bokserjem po glavi, da se je ta zgrudil na tla. Ko se je drugi Slovenec postavil v bran, sta jo junaško umška Michelna pobrisala v temno noč. Mi smo že ponovno opozarjali pristojno oblast na kamniške razmere in zahtevali temeljite ramedure. Toda do danes se ni zgodilo prav ničesar. Ni to prvi napad, ki se je izvršil na tej poti, kljub temu pa ni niti v Kamnici, niti na tej poti ob nedeljah in praznikih nobene orožniške patrulje. Pač pa imamo v mestu poleg policije še orožniško postajo, ki bi morala vršiti službo v okolici. Tega izzivanja mora biti enkrat konec. Pozivamo oblast, da ukrene primerne korake in ohladi kamniškim Michelnom vročo kri, sicer bomo posegli po samopomoči! In ta bo izdatna in temeljita!

in Higijena v našem mestu. In baš na vrhunec. Javna stranišča so v takem stanju, da se človeku že prej zastudijo, predno jih še sploh vidi. Zato se ni čuditi, da se jih ljudje že naravnost ogibajo in opravljajo neizogibne potrebe kar na ulicah. V čast to ni niti dotičnikom, še manj pa našemu mestu in mestni upravi. Cel regiment mestnih pometalcev, a nikdo se ne briga za javna stranišča. Menda pa je tudi tu kriv »sistem«, kakor pravi g. župan.

in Radenska kisa voda. Slatina Radenci, je znano najboljšo sredstvo proti ledvičnim, mehurnim boleznim in proti tvorjenju kamna. Zdravi, ki pijejo to vodo se obvarujejo bolezni.

in Kratko gostovanje virtuozov na citre Rudolfa ter plesnih duetov Carancitov — Ukrajinec Kvelovsky in komični ekscentriki »Pips« in »Pops« v Klub-baru.

Velikonočni pozdravi naših fantov vojakov.

Iz Vel. Kikinde. Vojaki-Slovenci, pisari 5. in 21. artilerijskega puka v Veliki Kikindi, želijo vsem svojim znancem in čitateljem »Tabora« vesele Velikonočne praznike: Ernest Bregar, Stanko Stergar, Valentin Kukovič, Anton Mirnik in Ivan Veršec.

Iz Gjenoviča: Mašinska podoficirska šola v Gjenovici (Boka Kotorska, Dalmacija): vsi slovenski fantje želimo vsem prijateljem in bralcem »Tabora« vesele velikonočne praznike: Anton Hartman, Ivan Losič, Oton Lešnik, Tinko Horvat, Jožef Filipčič, Vlado Sajna, Franc Tomšič, vsi iz Maribora; Stanko Serne, Ruše, Vladislav Veselko, Prevalje, Jože Mocun, Ljutomer, Avgust Skrilja, Ptuj; Ivan Tomšič, Vladimir Strniša, Tomo Pogačar, Anton Tavčar, Vili Lovrenčič, Mirko Čok, Herman Čok, Josip Čok, vsi iz Ljubljane; Pavel Žvan, Kamnagorica, Josip Kraje, Rakek, Franc Vrhunc, Podnart.

Narodno gledališče.

REPERTOIRE:

Ponedeljek, 14. aprila. »Mogočni pristan«. Gostovanje v Ptuj.

Torek, 15. aprila. »Divji lovec«, ab. E. (kuponi).

Sreda, 16. aprila. »Veseli dan ali Matiček se ženi«. Ab. C. Premijera.

»Veseli dan ali Matiček se ženi«. Malokatero naše literarno delo se more ponasati s tako častno preteklostjo kakor baš velezabavna komedija »Veseli dan ali Matiček se ženi«, katero je spisal po francoski Baumarchaisovi komediji »La folle journée du le mariage de Figaro« takratni slovenski literat Anton Linhart. Prvič je vprizorilo to komedijo Slovensko društvo 24. jan. 1849. Gledališče je bilo — kakor se je poročalo takrat — tako polno, da se je vse trlo. Drugič je prišel »Matiček« na oder šele čez 20 let tj. 1. 1869 (dne 21. nov.). Tedanji časopis »Novice« je o tej predstavi poročal: »Ko je Dramatično društvo v nedeljo 21. nov. 1869 vprizorilo v Deželnem gledališču komedijo »Veseli dan ali Matiček se ženi«, je bilo gledališče tako polno, da so morala biti notranja velika vrata odprta, da so iz pritvora gledali poslušalec na gledališče, mi pa, ki smo bili v parterju, smo stali v taki stiski, da se nismo mogli ganiti! — — —

Turistika in sport.

in Olimpijski dan v Ptuj. Je nepričakovano ugodno potekel in to sportno kakor tudi gmotno. Jugoslovanskemu olimpijskemu fondu pripada okoli 2.000 Din. — Prireditvam so prisostvovali tudi ptujski župan Blažek, policijski komisar g. Knez ter veliko število ostalih oddelčnih gostov. Dan se je pričel ob 12. uri z stafeto skozi mesto, katere zelo uspehi potek, po zaslugi ptujskih sportnikov ter posebno organov policije in požarne bramb. je privlekel na cilj ogromno maso publike. Zmagal je po krasnem finišu g. Skrabarja ISSK »Maribor«. Popoldan se je nadaljevalo z lahko atletiko. »Rapide« si je priboril 38 točk, »Maribor« po ošiti smoli svojih atletov 19 točk in SK »Ptuj« 14 točk, kar znači za Ptuj vsekakor lep uspeh. Končno so nastopili »old boyriste«, za katere se je vsestransko zanimanje kazalo. Z sigurnimi in zelo amizantnimi nastopi si je priborila reprezent. mesto »Maribor« zmago v razmerju 2:1. Težko borbo je vodil v popolnem skladu z igro in priznana specializirano rutino g. ravnat. Tomian, ki je tudi končal lepo uspešno, izvanredno dobro obiskano malo »ptujsko olimpijado«. Medtem ko je mnogo lahkoatletov z popoldanskim vlakom odšlo v Maribor je ostal old boys v Ptuj ter je bil večer izpolnjen s sestankom sportnikov, na katerem je predsednik M. O. g. Roglič pozdravil sportnike, jim častil k uspehu, končno izrekel zdravico Nj. Vel. kralju Aleksandru I. kot velikemu pokrovitelju jugoslov. olimpijskih prireditvev v prid olimpijskemu skladu.

in Za Veliko noč pripravljamo dvo-dnevni izlet. Kdor se zanima za istega ter se hoče prik'čiti, naj pride v sredo, 16. tm., ob pol 20. uri na pogovor, ki se vrši v mojem stanovanju, Kerkova 5. I. nadst. levo. — Rotter.

Gospodarstvo.

g Slavenska banka d. d. Zagreb. Dne 12. tml. se je vršila plenarna seja upravnega sveta tega zavoda, na kateri so bili predloženi zaključni računi za leto 1923. Iz računa bilance je razviden znatni napredek v vseh vrstah poslovanja. Vseukupna aktiva banke so narasla za Din. 150.000.000 ter iznašajo z dnem 31. dec. 1923. Din. 457.860.376,42 napram dinarjev 306.126.072,88 v letu 1922. Posebno znaten porast izkazuje zaloga lastnih bančnih efektov, kar je pripisati sodelovanju pri povzicanju glavnice »Trboveljske premogokopne družbe«. Izredno povoljen je tudi porast vložkov, ki so navzlic splošne denarne krize od Din. 127.856.827,24 porasli na Din. 206.948.255,18, torej izkazujejo porast od Din. 89.091.427,94. V bilanci izkazani čist dobiček za leto 1923. iznaša Din. 6.463.508,09 napram Din. 4.296.013,40 v letu 1922. in bo običnemu zboru delničarjev, ki je sklican za 28. tml., stavljen predlog, da se za minulo leto izplača dividenda od 9% t. j. 9 Din. od delnice. Z ozirom na dogovor, ki je bil sklenjen z zavodom Banque des Pays de l'Europe Centrale v Parizu, bo upravni svet predlagal običnemu zboru izpremembo pravil v smislu povzicanja delniške glavnice in se bodo običnemu izvršile volitve zastopnikov francoske skupine v upravni svet in nadzorstvo.

g Trgovska in obrtniška zbornica je izdala brošuro »Državna trošarina«, katere je sestavil g. Makso Kostanjevec, najsi finančni svetnik v Ljubljani s posebnim ozirom na pravice in dolžnosti, katere nalagajo trošarinski predpisi interesiranim slojem. Knjiga bo izbrano služila vsem trgovcem, gostilničar-

jem in drugim obrtnikom, ki so zavezani trošarinski kontroli ali ki imajo posredno ali neposredno opraviti s trošarino ter se dobi tudi v pisarni Trgovskega gremija v Mariboru.

g Industrijsko-obrtna razstava v Novem Sadu. V Novem Sadu se vrši letos meseca avgusta Industrijsko-obrtna razstava za vso Vojvodino. Priprave za razstavo, ki bo v večjem stilu, so v polnem teku.

g Dobava čolnov. Pri odelenju za mornarico v Zemunu se bo vršila dne 26. aprila t. l. ponovna ofertalna licitacija glede dobave 12 čolnov za potrebo rečne flotilje v Novem Sadu. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

v Brijač in vlasuljar. Izšla je 7.-8. številka tega strokovnega lista z zanimivo vsebino strokovnega značaja. List je službeno glasilo brivskih zadrug v Zagrebu, Ljubljani, Mariboru, Splitu, Karloven, Osijeku in Sarajevu. Izhaja 2krat mesečno. Uredništvo in uprava je v Zagrebu, Vlaška ulica 139. List vsem interesentom toplo priporočamo.

Razno.

r Časopis beračev. Najzanimivejši strokovni list na svetu je pač časopis beračev, ki ga izdajajo v Parizu. List prinaša obširen seznam vseh porok, krstov in pogrebov, ki se vršijo tisti teden, pove natančno kraj in uro in priporoči mekatere še prav posebno. Nadalje objavlja list imena dobrih ljudi, kdaj sprejemajo oziroma kdaj so doma, in pa še druge stvari, tičooe se beraške stroke.

Mala oznanila.

ELEKTROMOTOR v najboljšem stanju, na vrtilni tok (Drehstrom) s subim napuščalnikom 6 HP, 180—210 volt, prvovrsten fabrikat se ugodno proda. Ponudbe na trdko: Brata Batič — Celje. 806 3—1

Klobučarna za ženske in moške klobuke na prodaj. Ponudbe pod »Poslovodja 805« na upravo »Tabora«. 805

Klobučarna išče diktrico s kavcijo Din 50.000.— Ponudbe pod »Poslovodja 804« na upravo »Tabora«. 804

Popravilo čevljev brez izjeme kakor tudi vsa narečila po meri sprejema čevljarska delavnica R. Monjac, Jurčičeva ul. 9. Cene zmerne! Postrežba točna! 702 10—5

Kontoristinja zmožna vseh pisarniških poslov, slovenščine, hrvaščine in nemščine v govoru in pisavi, želi primerne mesto. Bila dosedaj v večjem industrijskem podjetju. Nastop takoj. M. Steinbacher pri g. Železnik. Maribor, Wilsonova ulica 15/L. 759 3—1

Posojilo Dinarjev 50.000 proti vknjižbi, še doblim stanovanjem 2 sob s kuhinjo na periferiji mesta. Ponudbe pod »50.000« na upravnistvo. 782 3—2

Trgovska hiša v Mariboru na zelo ugodnem prostoru na prodaj. Pojasnila pri upravitelju A. Skasa, Maribor, Krekova ulica 16 in pri lastniku Robert Stöhr, St. Pölten, Schießstattpromenade 3, Österreich. 670 10—1

Zagrebski velesejem

27. april — 5. majnik 1924.

Oficijelni odpremniki »Transport«, mednarodni prevozi, Maribor, Aleksandrova cesta št. 61
Telefon št. 350

Prodaja legitimacij, veljavnih od 13. aprila do 12. majnika za polovično vožnjo na osebnih in brzovlakih. — Cena legitimacije Din 40.—

Ocarinjenja in vse špedicijske posle opravlja špedicija »Transport« najtočneje in najceneje

Sodna dražba konkurzne mase

t. j. manufakturnega blaga, moškega, ženskega in otroškega perila, konfekcije, trikotaj, kravat, gumbov, sukanca itd. ter vsega inventarja v trgovini v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 23 dne 23. aprila 1924 se prične ob 9. uri dop. Prodajalo se bo en bloc ali v partijah, le proti gotovini. Inventurni zapisnik je na vpogled pri konkurz. uprav. D. r. I. Benkoviču, odvetniku, Ljubljana, Miklošičeva ulica 6.

„Petovia“ usnjarska industrija d. d.

na Bregu pri Ptuj

naznanja, da je izročila prodajo čevljev za Ptuj in okolico.

„Tvorni čevljarski zadrugi“ z o. z. v Ptuj.

Trgovina je v Panonski ulici nasproti Mestne hiše. Cene niske, čevlji prvovrstni, širani (Good year) in klinčani. Gamaše, torbice in kovčki. 807

je poplačan trud in delo gospodinje, ako pri pranju uporablja dosledno

SAMO

MILO „GAZELA“

D. S. Mareškovski

Julijan Odpadnik.

(Dalje.)

(87)

Julijan je nepremično stmel v ogenj. Hotel je dati povelje, a je, le iz tiri meč iz nožnice in vzpodbodel konja, nato pa je stisnil zobe v neskončnem grozu in siknil:

— Lopovi! lopovi!

Na dalje je prihajal trud množice. Spomnil se je, da je v zadnjem delu templja zakladnica in da utegnejo Galilejci opleniti svetinje. Dal je znak in vzhiral z vojniki na tisto stran. Na poti je srečal žalosten spreved.

Nekotiko rimskih stražnikov, ki so verjetno šele v zadnjem hipu dospeli iz sosedne vasi Dafne, je nosilo na rokah nosilnico.

— Kaj je? — je vprašal Julijan.

Galilejci so kamenjali svečenika Gorgija — so odgovorili Rimljani.

— In zakladnica?

— Je ostala cela. Svečenik se je postavil pred vrata in ni dal oskruniti svetinj. Tako dolgo se ni ganil s praga, dokler ga ni zadel kamen, nakar je onemoglo klonil na tla. Nato so ubili še fantka, Galilejska svojat ju je pomanjalo in bi bila vlomila v zakladnico, če ne bi mi dospeli in jo razpoldili.

— Ali je živ? — je vprašal Julijan.

— Jedva da diha.

Car je skočil s konja. Nosilnico so tih položili na tla. Julijan je pristopil, se nagnil in previdno odgrnil rob znamenitega umazanega svečenikovega kramlisa, ki je pokrival oboje teles.

Na sveže postlanem lovorikovem listu je ležal starec. Oči so mu bile zaprte; pred so se dvigale polagoma. Julijanovo srce je obšla globoka žalost, ko je uzrl

rdeči pijanski nos, ki mu je še nedavno izgledal nespodoben — in ko se je bil spomnil tolste gosi v trsnem jerbasu, zadnje žrtve bogu Apolonu. Na puhaštih, snežnobelih svečenikovih lasih so se videle kaplje krvi in bodljikavo črno listje lovorik mu je obdajalo glavo na lik venou.

Tik starca je ležalo pokojno telo maledga Evforiona. Mrtvaškobladi obraz je bil še lepši nego za življenja; na zlepljenih zlatih lasih so se cedile kaplje krvi, dočim se je mirtva roka stiskala k obrazu. Zdelo se je, da je malčka objela lahna dremavica. Julijan je pomislil:

»Glej, prav takšen mora biti Eros, sin boginje ljubezni, ki so ga kamenjali Galilejci.«

In rimski car je pobožno pokleknil pred mučencema olimpskih bogov. Navzlic temu, da je bil tempelj uničen, kljub nesmiselnemu zmagovalstvu druhal, je Julijan občutil v tej smrti navzočnost Boga. Srce se mu je omehčalo in že je izginjala mrznja. S solzami sočutja se je sklonil in poljubil roko svetega starca.

Umirajoči je odprl oči:

— Kje je deček? — je vprašal tiho.

Julijan je previdno položil starčovo roko na zlate Evforionove kodre.

— Tule — tik tebe.

— Je li živ? — je vpraševal Gorgij dalje, božajoč še enkrat in poslednjič Evforionove zlate kodre.

Bil je tako onemogel, da ni mogel obrniti glave. Julijan pa ni imel toliko poguma, da bi mu bil povedal resnico. Tedaj je starec uprl v carja proseči pogled:

— Cesar, v tvoje varstvo ga izročim. Ne zapusti ga.

— Bodí miren. Storil bom vse, kar je v mojih močeh.

Tako je Julijan prevzel v varstvo njega, ki mu sam rimski cesar ni več mogel storiti ne dobrega ne zlega.

Gorgij ni odmaknil ohlajajoče se roke z Evforionovih kodrov. Na mah je njegov obraz oživel; hotel je nekaj reči, a je le zamrmral zmedeno in brez zveze:

— Tu so — tu so! ... Saj sem vedel ... Veselite se!

Pogledal je pred se, še enkrat široko odprl oči, vzdihnil iz dna prsi in sredi vzdihla nagloma otrpnil; luč njegovih oči se je utnila.

Julijan mu je pokrtil obraz.

Tedaj so se oglašili slavnostni glasovi cerkvenega petja. Car se je obrnil in je uzrl procesijo, ki je prihajala po glavnem cipresovem drevoredu. V spremstvu številne množice so prihajali starci-jereji, oblečeni v zlatotkana oblačila, ozaljšana z dragocenimi kamni; potem častiljivi dijakoni, vihteči kadilnice, menihi z voščeniimi svečami, devica in mladeniči, otroci s palmovimi vejami, — visoko nad množico pa je bleščala, ležeč na razkošnem vozu, krsta sv. Vavilija. Na nje bledem srebru je odsevalo plamtjenje požara. Bile so relikvije, ki so jih na carjevo povelje vozili iz Dafne v Antiohijo. Izgnanstvo se je pretvorilo v zmagovalno procesijo.

»Oblaki in tema obdajajo Njega« — je med zavijanjem vetra in truščem požara prepevala galilejska množica. Nje pesem se je snukoma dvigala h krvavemu obnebu. — »Oblaki in tema obdajajo Njega.«

»Pred Njim gre ogenj in zažiga Njega« — gove sovraige.

»Pred Gospodovim obličjem se tope gore kakor vosek, taja se pred vladarjem vsega sveta.«

Julijan je ves prebledel, ko je zaslišal izzivalne in drzne vzklíke:

»Naj se sramnjejo, ki služijo malikom in se bahajo z maliki. Poklonite se, bogovi, pred Njim!«

Car je jadrno skočil na konja, iztrgal meč in vzklíknil:

— Za meno! vojaki!

Hotel se je vreči nad množico, razgnati druhal, prevreči rakev z relikvijami in poteptati mrtve kosti. Toda v tem hipu je neka roka zgrabila za vajeti njegovega konja.

— Proč! — je zavpil gnevno in že dvignil meč, da bi bil udaril; v zadnjem trenutku pa mu je roka klonila, zakaj pred njim je stal starec mirnega in žalostnega obraza. Bil je modri Salustij Sekundus, ki je pravkar dospel iz Antiohije.

— Cesar! Ne napadaj neoboroženih! Zavedi se!

Julijan je potisnil meč v nožnico.

Medna čelada ga je davila in žgala glavo kakor bi bila razbeljena. Z besno kretnjo jo je strgal, vrgel na zemljo in si otrl debele potne kaplje. Nato je odjezdil sam brez spremstva in razkrite glave k množici, davši z roko znamenje, naj se procesija ustavi.

Vsi so ga prepoznali. Petje je na mah utihnilo.

— Antiohijci — je izpregovoril Julijan skoraj mirno, brzda se z nepopisnim naporom volje. — Vedite: uporniki in požigalci Apolonovega templja bodo neizprosno kaznovani. Doslej ste se posmehovali mojemu usmiljenju; bomo vidi, ali se boste rogali mojemu gnevu. Rimski cesar bi bil lahko vaše mesto izbrisal z zemeljske površine, tako da bi ljudje pozabili, kje in kdaj je stala Velika Antiohija. Toda jaz odhajam od vas. Začenjam vojno proti Perzičcem.

(Dalje prih.)